

ZAZA ARTIST ADDRESSES HIS PEOPLE RE THE GENOCIDE

Posted on April 18, 2014 by Keghart

Category: [Opinions](#)

By **Mikail Aslan**, Wiesbaden, 2014
Translation by Raffi Bedrosyan, Toronto

Legendary Zaza artist [Mikail Aslan](#) of Dersim is a political exile living in Germany. He has performed in Yerevan and has close ties to Armenians in Germany. He wrote the article expressly for [Keghart.com](#)--Editor.

For the Turkish version of the article please [click here](#)

When I was a child, I could never forget my Aunt Ese's painful stories about the Armenian Genocide and the Dersim Genocide. We were torn apart from our village in Khozat when I was 10 years old. I told my mother, while going to high school in Kayseri, that 'I will go back to Khozat one day and write about the stories that Ese told us'. Unfortunately, we couldn't return to Khozat, nor see Ese ever again.

By **Mikail Aslan**, Wiesbaden, 2014
Translation by Raffi Bedrosyan, Toronto

Legendary Zaza artist [Mikail Aslan](#) of Dersim is a political exile living in Germany. He has performed in Yerevan and has close ties to Armenians in Germany. He wrote the article expressly for [Keghart.com](#)--Editor.

For the Turkish version of the article please [click here](#)

When I was a child, I could never forget my Aunt Ese's painful stories about the Armenian Genocide and the Dersim Genocide. We were torn apart from our village in Khozat when I was 10 years old. I told my mother, while going to high school in Kayseri, that 'I will go back to Khozat one day and write about the stories that Ese told us'. Unfortunately, we couldn't return to Khozat, nor see Ese ever again.

Wherever I went, the deep pain of these stories followed me. When I came to Germany as a political refugee, I met a dear man named Ali Ertem, who was the chairman of an organization called 'Anti-Genocide Society'. I joined political movements but couldn't find a cure for my grief. The superficial treatment of the genocide by these political movements upset me and I felt I needed a personal awakening.

In the search for this awakening, I became a member of this society. I participated in many activities organized by the society, and various Armenian organizations. The more I participated, the more I learnt about the truth and felt ashamed of myself and my ignorance about being a member of a nation that was subjected to genocides. I decided to go to Yerevan with other society members for

the 2001 Genocide Commemoration. I was sitting on a park bench in Yerevan a few days before April 24. The sad duduk music broadcast by the municipal government in advance of the commemoration day surrounded me. I had become frozen with pain, along with others sitting in the park. It was as if I was witnessing an unfinished funeral procession. The time had come for me to mourn about what was done to me and my neighbours. I saw Mount Ararat's two faces, then it disappeared for a while. It was like a child who leaves his mother's hand for a moment and gets lost. I now felt the pain of not being able to touch Ararat, so close, yet so far. On the other hand, I also felt sorry that we don't even have a commemoration day or a monument for the Dersim Genocide.

Then on April 24, a sea of people, with sad faces and flowers in their hands, started flowing toward the Genocide monument. I joined the delegation of the Anti Genocide Society in placing a wreath at the monument. Then we toured the Genocide museum with our guide and translator. I wrote in the museum visitors' book: 'I feel ashamed that knowingly or unknowingly, my people participated in the Armenian Genocide. I apologize to the Armenian people and to our history, so that these painful events will never be repeated - Mikail Aslan (Dersim)'. While I was writing these lines, the museum director came by and asked me where I was from. I told him through our translator that I am a refugee in Germany. He shook my hand and said that '[Yilmaz Guney](#) also wrote in that book before you'. I was shocked.

The humane behavior of Dersim people during the Armenian Genocide is well known, as there are many sources corroborating this fact. But there are also several villages where there have been exactly the opposite behavior, as described by some of our elderly people. When I hear these stories, combined with our frequent use of swear words against Armenians, it leads me to believe that we are not entirely innocent.

It is a good thing that on the eve of the 100th anniversary of the Armenian Genocide, this subject has been in the limelight. But I know this subject is quite deep and sensitive in charting a path for our people toward the light, and we have to show utmost care not to allow this subject to be exploited and manipulated by any political group. Considering that we didn't face our history until recently, never acknowledge the truth, we have to think seven times before we say a word on this subject.

Every individual needs to face history on its own. Can we honestly say that the masses who didn't participate in the killings are more innocent than willingly participating ones? Whoever took part in the Genocide for the sake of plunder is also a victim of his own ignorance and must be twice ashamed of his conduct. Recently we witnessed the massacre at [Sivas Madimak](#). While we question the perpetrators and organizers of this massacre, shouldn't we also judge the masses who participated in the massacre readily because of their bias and hatred against the Alevis, and allowed themselves to be used as tools by the perpetrators?

Let us suppose that the state show Amed Diyarbakir as a target of attack to the people of Kayseri. And then, if the Kayseri people collectively go and attack Diyarbakir without using any conscientious

judgment, how are we going to deal with the Kayseri people? In this scenario, the perpetrator can be defined as murderer, the manipulated masses can be defined as ignorant, and the combination of the two can result in a disaster, a genocide. There is this combination behind every genocide.

In conclusion, we can say that this genocide is our common pain, whether participated knowingly or unknowingly, and the time has come to face and acknowledge it. It is important to realize a mentality that has formed over several centuries. With this mentality, everyone has a stone in his hand, ready to throw it. When someone shows a target, nobody questions why, and starts throwing the stones. We see on Iranian TV a woman condemned to die with stones thrown at her. The crowd doesn't even know why she is condemned to death, but they all pick up a stone and throw it at her.

All ignorant masses, drop the stone from your hands and think for a moment. Don't just assume that the stone you throw at the Armenian is a deadweight. Start seeing that with each stone thrown, our own body buckles some more, our geography gets covered with more blood. Time to see this reality now. See that the painful events all started with the first murder of our lifelong neighbour, and tell this to your children, so that future generations will no longer be guilty, facing their conscience and history. The conscience will eventually triumph in the great court of the nations.

Gelecek yıl 2015. Ermeni soykırımının 100. yıldönümü...

[Mikail Aslan](#), 2014

Çocukluk yıllarımda Halam Ese'nin Ermeni Soykırımı ve Dersim Soykırımı üzerine anlattığı acı dolu olayları hiç unutamadım. 10 yaşındayken Xozat'daki köyümüzden koparıldık. Kayseri'de ortaokulu okurken anneme „bir gün Xozat'a dönüp Ese'nin anlattıklarını yazacağım“ demiştim. Maalesef bir daha dönemedik, ben Ese'yi bir daha görmedim.

Nereye gidersem gideyim bu anlatıların ağır hüznü peşimi bırakmadı. Almanya'ya mülteci olarak geldiğim yıllarda Frankfurt'ta “Soykırım Karşıtları Derneği (SKD)” adında bir dernekle sonra da onun başkanlığını yapan Sevgili Ali Ertem ile tanıştım. Siyasal bazı hareketlerin reçetelerinde derdime merhem bulamadım. Onların bu konular üzerindeki yüzeysel- kıt düşünceleri beni huzursuz etmişti ve bu konuda bireysel bir aydınlanmaya ihtiyaç duyuyordum.

Bu ihtiyaca cevap arayışı içinde derneğe üye oldum. Gerek dernek tarafından, gerekse Ermeni kuruluşları tarafından organize edilen çeşitli etkinliklere katıldım. Katıldıkça ve yeni yeni şeyler öğrendikçe soykırımı uğramış bir halkın çocuğu olarak kendimden ve cehaletimden utandım. Dernekle beraber 2001 yılında Erivan'da yapılan soykırım anmasına katılmaya karar verdim. 24 Nisan'a bir kaç gün kala Erivan belediyesinin parkında oturuyordum. Belediyenin hoparlöründen yas gününün yaklaşmasından dolayı acı Duduk melodileri bütün benliğimi sarıyordu. Banklarda oturanlar gibi ben de bir anda putlaşmıştım. Uzun yıllardır efnedilmeyen bir cenaze duruyordu önümde. Kendime yapılanın ve komşuma yapılanın yasını tutmanın zamanı gelmişti. Araratin iki yüzünü

gördüm, bir ara Ararat bututlar arasında kayıp oldu. Bir an annesinin elini yitiren küçük bir çocuğun yönünü yitirmesi gibi..simdi biliyorum hemen yanıbaşımda yükselen Ararat a dokunamamanın acısını.. Bir taraftan da Dersim soykırımı için halen bir yas günümüzün olmadığına ve bir soykırım anıtımızın bile olmadığına hayıflanmıştım...

24 Nisan'da kadınlı erkekli her yaştan mahşeri bir kalabalık, hüzünlü insan kitleleri ellerinde çiçeklerle soykırım anıtına akın ediyorlardı. Bende SKD delegasyonu ile birlikte o gün için hazırlanmış çelengi Anıtı'na bırakarak Soykırım Kurbanları anısına saygıda bulundum. Ardından delegasyona özel olarak refakat eden özel rehberimiz ve tercümanımızla birlikte Soykırım müzesini gezdim. Soykırım Müzesindeki defteri açıp yazdım „kendi halkımın bir bölümünün bilinçli veya bilinçsiz olarak Ermeni soykırımına katılmasından utanç duyuyorum. Bir daha böyle acıların yaşanmaması için kendi adıma tarihten ve ermeni halkından özür diliyorum..." Mikail Aslan (Dersim). Ben bunları yazarken biraz uzakta durup beni izleyen müze yetkilisi yanıma yaklaştı ve nereden geldiğimi sordu. Ben de tercümanımız aracılığı ile „mülteci olduğumu, Almanya'dan geldiğimi" söyledim. O anda elini bana uzattı: " Senden önce [Yılmaz Güney](#) de gelip bu deftere yazmıştı" dedi. Tüylerim diken diken oldu...

Dersimlilerin soykırım ile ilgili tavrı bilinen bir gerçek, günümüzde bu konuda yeteri kadar kaynaklar mevcut. Lakin benim yakın köylerimde aksi durumlar da var bunu da yöre halkından yaşlılarımız anlatıyor. Bunları dinlediğimde ve toplum içinde Ermeniler ile ilgili küfürlü konuşmaları gözden geçirdiğim de bu konu da anlatıldığı kadar masum olmadığımızı düşünüyorum...

Ermeni soykırımının 100. yıla girmesinin arifesinde konunun gündemleştirilmesi, dikkatlerin bu noktaya çevrilmesi çok sevindiricidir. Ancak bildiğim tek gerçek şudur ki 1915 soykırımı halklarımızın aydınlık geleceği için öyle tayin edici ağırlığa ve öneme sahiptir ki hiç bir siyasal hareketin, grubun, çevrenin politik çıkarına malzeme edilemeyecek kadar, özen ve itinaı gerektirmektedir. Bu konuda yakın zamana kadar üzerimize düşen yüzleşme ve hesaplaşma görevini yerine getirmediğizi de göz önünde buludurursak, söyleyeceğimiz her sözü, atacağımız her adımı deyim yerindeyse "yedi ölçüp bir kesmeliyiz".

Her bireyin kendisince yüzleşmesi gerekiyor... Soykırımı katılmamış bilinçsiz yığınların soykırımı katılmış olan bilinçli yığınlardan daha masum olduğunu söyleyebilir miyiz? Soykırımı katılan rant ve ganimet için bunu yaparken "bilinçsiz" olarak katılanlar da kendi önyargılarının ve cehaletinin "kurbanıdırlar" ki, iki durumda insanlık açısından yüz kızartıcıdır... Örneğin yakın zaman da [Sivas Madımak](#) pogromu oldu. Orada bu katliamı bilinçli olarak tezgahlayanları sorgularken „Alevi ve Kızıbaşlara" karşı önyargılarına yenik düşüp maşa olan olan bu yığınlara ne diyeceğiz, onlar da suçlu değil mi?

Diyelim hükümet Kayseri'de bir hafta boyunca Amed'i hedef gösterebilir, manipüle etsin. Kayserililer de vicdan terazisinden geçirmeden toplu bir şekilde Amed'e saldırınsınlar, o zaman Kayseri halkının bu tavrını nereye koyacağız? Burada katliamı pilanlayanların adı cellatlık, manipüle edilenin adı cehalet,

ikisinin birliğinden doğan da facladır, soykırımıdır. Bütün katliamların arkasında bu tipde "birtik"ler mevcut.

Sonuç olarak bilinçli veya bilinçsiz yapılan bu soykırım hepimizin ortak günahıdır bununla yüzleşmenin zamanı geldi geçiyor. Asıl olan yüzyıllardan beridir yerleşen, yerleştirilen bir zihniyeti deşifre etmektir. Bu zihniyet şudur: Herkesin eline taş verilmiş, herkesin elinde taşı hazır duruyor. Bir hedef gösterilince kimse neden saldırıyoruz diye sormuyor, öteki de taşı alıp hedefe sallıyor. İran da bir kadının taslandığını tv-lerde görüyoruz. Sokaktan geçen o kadının neden taşlandığını, suçunun ne olduğunu bilmiyor, ama o da hemen taşı alıp atıyor.

Hey cehalet, elindeki taşı bırak ve bir düşün. Ermeni'ye attığın taşın sadece elinde bir ağırlık olduğunu sanma. Masuma inen her darbenin boynumuzu nasıl büktüğünü, bu coğrafyamızı nasıl kana buladığını gör artık. Yaşanılan bütün bu acıların başlangıcının kadim komşularımızın katliamıyla başladığını gör ve çocuklarına anlat ki, sonraki kuşakların boynu tarih ve vicdan önünde bükük kalmasın. Halkların ulu divanında vicdan bir gün galip gelecektir.

Mikail Aslan 2014

